

Výročná správa

**(konsolidovaná výročná správa uvádza údaje aj
z individuálnej výročnej správy)**

Obce RIŠŇOVCE

za rok 2023

Mgr. Mário Machovec

.....

starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	3
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	4
4. Poslanie, vízie, ciele	6
5. Základná charakteristika konsolidovaného celku	7
5.1. Geografické údaje	7
5.2. Demografické údaje	7
5.3. Ekonomické údaje	8
5.4. Symboly obce	8
5.5. Logo obce	9
5.6. História obce	9
5.7. Pamiatky	9
6. Plnenie úloh obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	14
6.1. Výchova a vzdelávanie	14
6.2. Zdravotníctvo	14
6.3. Sociálne zabezpečenie	15
6.4. Kultúra	15
6.5. Doprava	15
6.6. Územné plánovanie	15
6.7. Hospodárstvo	16
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	18
7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023	19
7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023	20
7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026	22
8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	24
8.1. Majetok	24
8.2. Zdroje krytia	25
8.3. Pohľadávky	26
8.4. Záväzky	27
9. Hospodársky výsledok za rok 2023 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok	27
10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce	29
10.1. Prijaté granty a transfery	29
10.2. Poskytnuté dotácie	31
10.3. Významné investičné akcie v roku 2023	32
10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	32
10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	32
10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	32

1. Úvodné slovo starostu obce

Konsolidovaná výročná správa obce poskytuje základné informácie o majetkovej a finančnej situácii konsolidovaného celku, analýzu príjmov a výdavkov, prehľad o prijatých a poskytnutých transferoch. Obsahuje ďalšie dôležité informácie o obci a jej organizáciách, analýzu súčasného stavu a prognózy vývoja obce do budúcnosti.

Povinnosť vypracovať výročnú správu pre obec vyplýva z § 20 zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov.

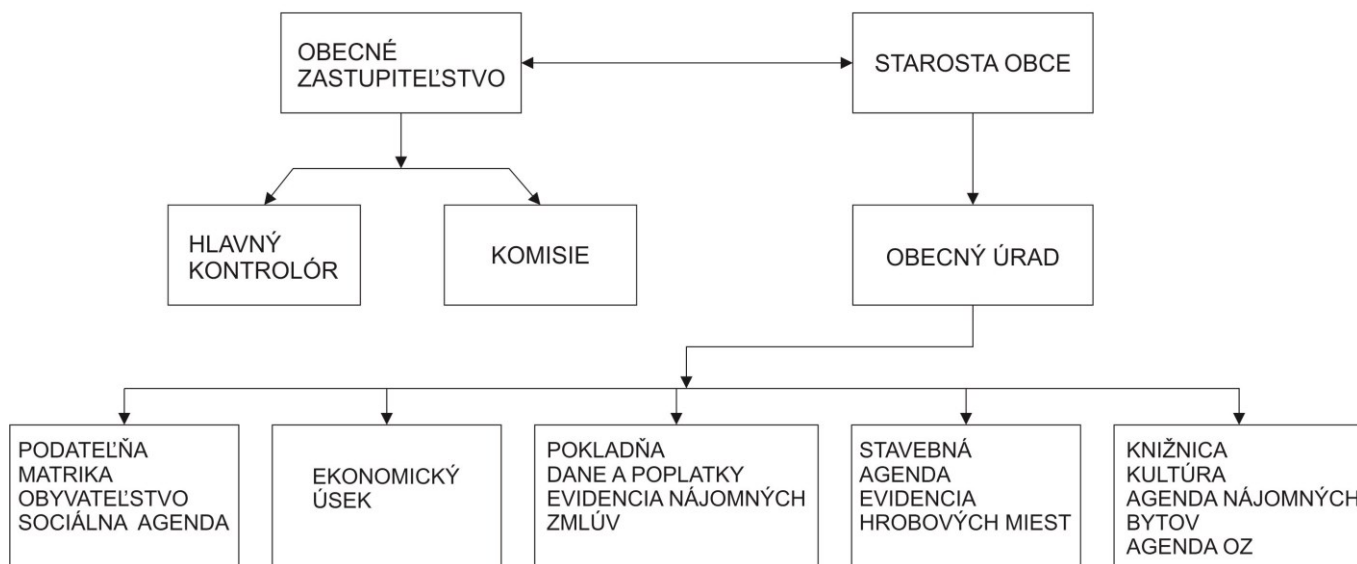
Čo sa týka investícií za hodnotené obdobie za zmienku stojí realizácia rekonštrukcie Domu smútku ako aj ukončenie výstavby novej materskej školy a jej uvedenie do prevádzky od 1.9.2023.

2. Identifikačné údaje obce

Názov účtovnej jednotky:	<i>Obec Rišňovce</i>
Sídlo účtovnej jednotky:	<i>951 21 Rišňovce č. 259</i>
IČO:	<i>00308404</i>
Štatutárny zástupca:	<i>Mgr. Mário Machovec</i>
Základná činnosť:	<i>Starostlivosť o všestranný rozvoj územia obce a o potreby jej obyvateľov</i>
Telefón, e-mail:	<i>037/7828108, obecrisnovce@gmail.com</i>
Webová stránka:	<i>www.risnovce.sk</i>
Dátum založenia účtovnej jednotky:	<i>Zo zákona, 1.1.1991</i>

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

OBEC RIŠŇOVCE

Starosta obce: *Mgr. Mário Machovec*

Zástupca starostu obce: *Ing. Jana Žitňáková*

Hlavný kontrolór obce: *Ing. Ivan Daniš*

Obecné zastupiteľstvo: *Ing. Jana Žitňáková, Ing. Pavol Skokan, doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., Ľuboš Antala, Filip Záhončík, Miroslav Juran, Vladimír Višňovský*

Komisie:

- Komisia sociálnej a zdravotnej starostlivosti – predseda Ing. Jana Žitňáková, členovia: Mgr. Adriana Moravčíková, Iveta Jamborová, Danka Jánošíková, Jarmila Novosadová
- Komisia stavebná a životného prostredia – predseda Miroslav Juran, členovia: Ing. Tomáš Paúk, PaedDr. Patrik Bosák, Ing. Slavka Jankovičová, Vladimír Višňovský, Ing. Oľga Chrenková, Ing. Katarína Javorová Rihová
- Kultúrna komisia – predseda doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., členovia: Andrea Rovná Panšulovie, Mgr. Alena Šimorová, Mgr. Lucia Paúková
- Športová a školská komisia – predseda Ľuboš Antala, členovia: Stanislava Ondrejčková, Ing. Lenka Bílená, Filip Záhončík, Andrea Rovná Panšulovie
- Komisia finančná a pre kontrolu správy majetku obce – predseda Ing. Pavol Skokan, členovia: doc. Ing. Patrik Rovný, PhD., Ing. Jana Žitňáková, Anna Hudáková, prizývajúci Ing. Ivan Daniš

- Komisia pre kontrolu verejného záujmu – predseda Vladimír Višňovský, členovia: Miroslav Juran, Ľuboš Antala

Obecný úrad:

Anna Hudáková

- účtovníctvo obce
- majetok obce
- spracovanie agendy na čerpanie finančných prostriedkov zo ŠR a fondov EÚ

Iveta Jamborová

- podateľňa
- matrika
- evidencia obyvateľov
- sociálna agenda
- osvedčovanie podpisov a listín
- žiadosť o výrub drevín
- oznámenie o určení súpisného čísla

Ing. Lenka Nitranová

- mzdy a personálna agenda
- pokladňa
- správa daní a poplatkov

Ing. Slavka Jankovičová

- osvedčovanie podpisov a listín
- stavebná agenda, rozkopávkové povolenia
- zmluvy na cintorínske miesta

Mgr. Alena Šimorová

- správa múzea, objednanie prehliadky
- vedenie obecnej knižnice
- kultúrne akcie
- agenda nájomných bytov
- agenda verejného obstarávania
- agenda prenájmu nebytových priestorov
- osvedčovanie listín a podpisov na listinách
- spracovanie agendy obecného zastupiteľstva

Helena Rihová

- doručovanie, upratovanie, úprava verejných priestranstiev

Tibor Mičo

- správca ČOV, údržba verejných priestranstiev, odpis vody

Jozef Rosypal, Jozef Rehuš, Žigmund Rigo, Jozef Raček,, Vojtech Moravčík

- údržba obecného majetku, verejných priestranstiev, odpis vody

Rozpočtové organizácie obce:

Názov účtovnej jednotky:	<i>Základná škola s materskou školou</i>
Sídlo účtovnej jednotky:	<i>951 21 Rišňovce č. 427</i>
IČO:	<i>42206618</i>
Štatutárny zástupca:	<i>Mgr. Gabriela Lovičová</i>
Základná činnosť:	<i>Výchovno-vzdelávací proces</i>
Telefón, e-mail:	<i>037/7828721, zs.ms.risnovce@gmail.com</i>
Webová stránka:	<i>www.zsrisnovce.edu.sk</i>
Dátum založenia účtovnej jednotky:	<i>1.9.2011</i>

Príspevkové organizácie obce: Obec **nemá** zriadenú príspevkovú organizáciu.

Neziskové organizácie založené obcou: Obec **nemá** založené neziskové organizácie.

Obchodné spoločnosti založené obcou:

Obec Rišňovce je akcionárom Západoslovenskej vodárenskej spoločnosti, v ktorej vlastní 10 877 ks cenných papierov v hodnote 361 007,63 € (menovitá hodnota 33,19 €/ks), čo predstavuje 0,21001 % z emisie.

4. Poslanie, vízie, ciele

Poslanie obce:

Obec Rišňovce je samostatným územným samosprávnym a správnym celkom Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok stanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a potrieb jej obyvateľov. Poslaním obce je slúžiť všetkým obyvateľom. Úlohou obce je ponúkať obyvateľom primerané služby, vytvárať podmienky pre vyvážený rozvoj obce, chrániť všetkých jej obyvateľov, ale aj okolitú prírodu a jej zdroje. Obyvatelia obce, ktorí žijú alebo pracujú v obci predstavujú prioritu. Zároveň vyžaduje od obyvateľov plnenie si povinností vo vzťahu k obci, t. j. udržiavanie verejného poriadku, dodržiavanie čistoty v obci a dodržiavanie dobrých susedských vzťahov.

Vízie obce:

Rozvíjať aktivity, ktoré vedú k naplneniu predstáv občanov o bývaní v obci a zabezpečovať neustály ekonomický, sociálny, kultúrny a spoločenský rast obce. Obec Rišňovce je obcou, ktorá sa stará o všestranné zabezpečenie verejných služieb, ktoré sú nevyhnutné spojené so spokojnosťou občanov pre ich plnohodnotný život v obci. V ďalšom období sa zameriame hlavne na opravu a rekonštrukciu budov a bytových domov vo vlastníctve obce, dobudovanie cestnej infraštruktúry, doplnenie vybavenia ČOV, výstavbu zberného dvora a rozšírenie kamerového systému.

Ciele obce:

Zabezpečiť trvalo udržateľný rozvoj obce Rišňovce, po ekonomickej, sociálnej ako aj kultúrnej stránke. Ekonomický, kultúrny a spoločenský rast bude zabezpečený prostredníctvom disponibilného potenciálu nachádzajúceho sa v ľudských, prírodných a ekonomických zdrojoch. Hlavné zameranie ekonomickej činnosti bude obec smerovať do udržania ekonomickej stability obce a následného možného rozvoja obce.

5. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.1 Geografické údaje

Kataster obce Rišňovce sa rozprestiera na rozlohe 1880 ha. Intravilán leží v nadmorskej výške 161 m, územie sa zaraďuje do klimaticky teplej oblasti. Chotár obce sa využíva prevažne na poľnohospodárske účely. Poloha obce je veľmi výhodná vzhľadom na to, že jej územím prechádza dôležitý dopravný uzol - štátna cesta spájajúca mestá Hlohovec a Nitra. Rišňovce sú súčasťou okresu Nitra, ktorý územne patrí do Nitrianskeho samosprávneho kraja. Katastrálne územie obce je ohraničené katastrami obcí Aleksince, Lukáčovce, Kľačany, Rumanová, Veľké Zálužie. Obec Rišňovce je začlenená do Mikroregiónu VITIS spolu s obcami Báb, Lehota, Horná Kráľová, Jarok, Hájske, Lužianky, Močenok, Rumanová, Trnovec nad Váhom a Veľké Zálužie.

5.2 Demografické údaje

K 31.12.2023 v obci žilo 2 116 obyvateľov, z toho 1 086 žien (51,3%) a 1 030 mužov (48,7%). Obyvatelia obce sú prevažne Slováci (99,7%).

Rozvoj bývania sa v zásade nepriamo považuje za funkciu stavu a rozvoja hospodárskych aktivít obce a jej blízkeho okolia (pre podmienky obce Rišňovce zohráva významnú úlohu najmä blízkosť miest Hlohovec a Nitra), pričom rozvoj bývania je v priamej závislosti od stavu a zmien kvantitatívnych a kvalitatívnych stránok užívateľov bývania - obyvateľstva a

miestnych podmienok. Hustota obyvateľstva predstavuje 112,55 obyv./km².

Vývoj počtu obyvateľstva v obci Rišňovce

Rok	Počet obyv. obce
2017	2 131
2018	2 113
2019	2 117
2020	2 090
2021	2 065
2022	2 089
2023	2 116

Prameň: Obecný úrad

Poznámka: 2017-2023 údaje k 31.12.

Vývoj počtu narodených v období 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet narodených v priebehu	23	24	31	14	15	20	17

Vývoj počtu zomretých v období 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet úmrtí v priebehu roka	16	20	29	30	27	19	24

Vývoj počtu prisťahovaných do obce v období 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet prisťahovaných v priebehu roka	41	22	39	18	31	48	57

Vývoj počtu odsťahovaných z obce v období 2017-2023

Rok	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Počet odhlásených v priebehu roka	35	44	37	29	44	25	23

5.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci: k 31.12.2023 boli na ÚPSVR Nitra evidovaní štyria dlhodobo nezamestnaní občania obce

Nezamestnanosť v okrese: v okrese Nitra bola miera nezamestnanosti na úrovni 2%

5.4. Symboly obce

Erb obce: V hornej polovici červeného štítu je strieborný vinohradnícky nožík na zlatej rukoväti a strieborný obrátený lemeš, vpravo dolu zlatý šikmý strapec hrozna na striebornej bezlistej stopke a vedľa vľavo šikmý zlatý klas na listnatom stebule. Autorom erbu je p. Miroslav Kollár. Erb bol schválený na OZ dňa 30. januára 1997 a je zapísaný v Heraldickom registri SR pod sign. R-45/97.

Vlajka obce: Obecná vlajka vychádza z erbu obce. Vlajka obsahuje erb obce, je tvorená farbami obce (červená, biela, žltá) a ukončená tromi cípmi.

Pečať je okrúhla, uprostred s erbom obce a kruhopisom OBEC RIŠŇOVCE.

5.5. Logo obce

Obec Rišňovce nemá logo.

5.6. História obce

Vznik obce:

Prvá písomná zmienka o obci Rišňovce je z roku 1272. Najstaršie osídlenie dokumentujú pozostatky kostrového hrobu (asi súčasť väčšieho pohrebiska) z 10. storočia.

Názov obce:

V historických dokumentoch sú Dolné Rišňovce spomínané ako Rechen, Eghzasrechen, Alsó-Récsény a Dolne Rissowcze, v nemeckej verzii Unter Ritschen a v slovenskej Dolní Ryssňowce. Horné Rišňovce boli nazývané Kysrchen, Felső-Récsény a Horne Rissowcze, aj Ober Ritschen a Horní Ryssňowce.

5.7. Pamiatky

- **Rímskokatolícky kostol Najsvätejšej Trojice**

Kostol zasvätený Najsvätejšej Trojici je po kaštieli druhou najstaršou stavbou v obci. Neskorobaroková jednoloďová stavba so štvorcovým presbytériom a pristavanou sakristiou stojí v parku v centrálnej časti obce. Postavený bol v rokoch 1766-1775, vysvätený 5. júna 1775 a renovovaný v roku 1906, čo je uvedené aj na tabuli pred vchodom.

Vnútoraná výzdoba kostola je baroková a rokoková. Hlavný oltár, bočné oltáre a kazateľnica sú polychrómované drevorezby baldachýnového typu z druhej polovice 18. storočia.

Sú bohato zdobené z bratislavskej donnerovskej dielne. Hlavný oltár je zdobený stĺpovou architektúrou s plastikami Najsvätejšej Trojice uprostred a plastikami sv. Petra (s kľúčmi) a sv. Pavla (s mečom) po stranách. V nadstavci sú ozdobné vázy, dvaja kľachiaci anjeli a tento motív sa opakuje aj na vrchole stĺpov. Dva bočné oltáre majú rokokovú výzdobu s drapériou a volútovými ozdobami. Bočný oltár zľava má plastiky Sedembolestnej Panny Márie a dvoch anjelov. Pravý bočný oltár je výjavom z Kalvárie s ukrižovaným Kristom, sv. Máriou Magdalénou a dvomi anjelmi. Tretí bočný oltár Najsvätejšieho Srdca Ježišovho vyhotovil v 70. rokoch minulého storočia miestny rodák Koloman Javor, otec kňazov Ferdinanda (zomrel v r. 2013) a Mariána. Kazateľnica v rokokovom slohu je bohato zdobená, v strede parapetu a na zvukovej spojovacej doske je umiestnený reliéf Dobrého pastiera, po bokoch sú sochy evanjelistov. Nad baldachýnom stojí socha evanjelistu s krížom a kotvou. Krstiteľnica z konca 18. storočia z červeného mramoru nesie črty klasicizmu. Vrchnák má bohato zdobený dekor prstenca. Na bočných stenách kostola sú inštalované reliéfy Krížovej cesty.

Organ na chóre je dielom významného staviteľa organov Gustáva Adolfa Molnára z Brezovej pod Bradlom. História jeho stavby a život tvorcu boli prezentované počas Noci kostolov v roku 2011. Raritou medzi zvonmi na kostolnej veži je malý zvon sv. Cyrila a Metoda z roku 1747, ktorý bol náhodne nájdený na povale fary. Tu odpočíval neuveriteľných 150 rokov. Do veže bol inštalovaný pri 230. výročí od postavenia kostola v r. 2005. Koncom mája 2012 boli partiou nadšencov opravené hodiny na kostolnej veži a počas Noci kostolov 1. júna 2012 bol zvon, pomenovaný „najstarší Rišňovan“, vysvätený a uvedený do činnosti. Hodiny spolu so zvonom odbíjali presný čas každú polhodinu (jeden úder) a celú hodinu (podľa počtu hodín). Momentálne sú mimo prevádzky.

Interiér chrámu bol vymaľovaný v roku 1989, kedy bolo obnovené pozlátenie obetného stola, kazateľnice a oltárov. Ďalšie opravy nasledovali v roku 1997 (vonkajšia omietka) a najnovšie vymaľovanie interiéru v dvoch etapách, a to koncom roku 2009 a začiatkom roku 2010. Duchovnosť sakrálnej stavby je umocnená nielen nádhernou výzdobou, ale aj maľovanými vitrážami s biblickými motívmi. V apríli 2014 bola osadená nová vitráž nad hlavným oltárom. Kostol je v noci osvetlený svetidlami, ktoré z neho robia dominantu viditeľnú zo všetkých strán. Podrobné informácie o kostole a jeho histórii sú uvedené v publikácii „Farský kostol Najsvätejšej Trojice v Rišňovciach“, ktorej autorom je Ing. Anton Daniš.

- **Múzeum M. I. Kutuzova**

Renesančný kaštieľ, v ktorom je v súčasnosti zriadené múzeum M. I. Kutuzova, je najstaršou budovou v obci. Rekonštrukcia bola prevedená v rokoch 2010 – 2012 z iniciatívy starostu obce Karola Laboša. Financovanie bolo pokryté z európskych fondov a časť z prostriedkov obce. Práce prebiehali pod dohľadom pracovníkov Krajského pamiatkového úradu v Nitre, aby boli zachované všetky prvky historického charakteru objektu. V kaštieli prenocoval v dňoch medzi 15. – 17. decembrom 1805 veľký ruský vojvodca Michail Illarionovič Kutuzov po porážke spojeneckých rakúskych a ruských vojsk s armádou Napoleona v bitke pri Slavkove (2. decembra 1805).

V dobových dokumentoch sa uvádza: „...generalis Kutasson Nitria ad Réscény reversam esse“....a dátum 15. a 17. december 1805. K založeniu expozície múzea aktívne prispelo veľvyslanectvo Ruskej federácie a Ruské centrum vedy a kultúry (RCVK) v Bratislave. Pomoc a odborné poradenstvo pri inštalácii poskytol historik doc. PhDr. Ivan Mrva, CSc.

Výstavba kaštieľa sa datuje do začiatku druhej polovice 16. storočia. Mal podobu trojpriestorovej blokovej prízemnej a jednotraktovej podpivničenej stavby. V stavebnej histórii boli zachytené štyri vývinové etapy. Prvá stavebná úprava prebehla v prvej tretine 17. storočia, kedy bola stavba obnovená a zväčšená o trojpriestorový trakt a tiež bola zvýšená o druhé nadzemné podlažie. Novo pristavená časť nebola podpivničená. Nálezky obhorených murív a omietok, ktoré prislúchajú prvej stavebnej etape sú dávané do súvislosti s požiarom obce v poslednej štvrtine 16. storočia. Suterén a priestory nadzemnej časti boli zaklenuté valenými klenbami s hrebienkovými lunetami. Do centra budovy bolo vložené schodisko, prístupné zo vstupnej siene. Úprava fasády maľovanou geometrickou výzdobou je datovaná do prvej štvrtiny 18. storočia. Zvyšky sa našli na rozmedzí podlaží. Tretia etapa úprav bola zameraná na interiér, a to strednú miestnosť v dnešnom južnom trakte, čiernu kuchyňu s otvoreným ohniskom a priestor na poschodí s vyústením schodiska, v dôsledku vybudovania centrálnych komínových prieduchov. Pravdepodobne bol vtedy v strednej miestnosti severného traktu na poschodí vybudovaný krb s použitím renesančných a gotických architektonických článkov na orámovanie jeho otvorov.

Ranobaroková stavebná úprava bola posledná, pričom renesančný objekt bol ponechaný v jeho dispozičnej štruktúre. Predpokladá sa, že práve v tomto období bola do miesta pivničného vetracieho priestoru osadená a na otvor upravená kamenná nápisová tabuľa s datovaným rokom 1679. Žiaľ vysekaním otvoru bola tabuľa znehodnotená. Ďalšie úpravy súviseli so zmenou využitia objektu a narušili celistvosť stavby. V kaštieli bola v rokoch 1945 – 1967 Štátna meštianska škola. Neskoršie využitie kaštieľa už bolo viac menej na skladové účely, neudržiaval sa, a preto začal postupne chátrať. V roku 1994 realizoval Slovenský pamiatkový ústav, stredisko Nitra, hĺbkový pamiatkový výskum, ktorý robila Mgr. Soňa Zrubcová.

Kaštieľ sa nachádza v strede obce, na voľnom priestranstve neďaleko kostola. Od 2. júla 1993 bol rozhodnutím Ministerstva kultúry SR zapísaný v Ústrednom zozname národných kultúrnych pamiatok. Parcela kaštieľa je zo severnej strany ohraničená prízemnou budovou a miestnou komunikáciou, ktorá smeruje ku kostolu. Tento objekt bol nazývaný „bašty“ a v minulosti mal obvodový múr členený dvomi oblými výstupkami, ktoré dnes už neexistujú. Boli odstránené v 20. storočí, ale sú zachytené v staršej pozemkovej mape. Predpokladá sa, že to boli zvyšky opevnenia kaštieľa, ku ktorému bola z vnútornej strany pristavaná

jednopodlažná budova (dnes obchody). Na západnej strane od kaštieľa stojí jednopodlažná budova, podľa ústneho podania obydľie posledného majiteľa kaštieľa, statkára Františka Némca (bývalé zdravotné stredisko).

O vlastníkoch kaštieľa nemáme veľa informácií. Matej Bel v 4. zväzku Notitia Hungariae Novae Historico-Geographica (r. 1742) uvádza: „...Horné a Dolné Rišňovce, v súčasnosti jedna usadlosť, sú späté s rodom Rišňovský, kaštieľ poškodený tureckými vojnami a inými s nimi súvisiacimi udalosťami, patria komposesorátu rodu Sandor“. O tomto rode je v súčasnosti k dispozícii iba zopár údajov, napr. Mikuláš Šándor dal pristaviť ku kostolu sakristiu. Mikulášov syn Žigmund postavil svojej zosnulej manželke Johane na dolnorišňovskom cintoríne kaplnku. Mali tri deti, Rudolfa, Ludoviku a Teréziu. Syn Rudolf bol najbohatším zemepánom Dolných Rišňoviec. Za manželku mal Annu Majthényi z rodu významných uhorských šľachticov. Počas výstavby kostola bola na poschodí kaštieľa zriadená súkromná kaplnka, kde boli dočasne slúžené bohoslužby. O súhlas požiadal gróf Imrich Bošányi trnavského biskupa Jána Galgóciho, ktorý tejto žiadosti 20. novembra 1772 vyhovel.

V písomných prameňoch je uvedené, že koncom 19. storočia bola obec v majetku Pavla Weisza a neskôr grófa Kuffnera zo Sládkovičova (až do r. 1918). Krátku dobu patrili kaštieľ aj barónke z Kállas pri Nitre. Po rozparcelovaní majetkov dostal časť statkár František Němec, ktorému patrili kaštieľ až do konca 2. svetovej vojny.

Pamiatková obnova zahŕňala zafixovanie zachovaných originálov renesančnej a barokovej omietkovej vrstvy, výtvarnej výzdoby, reštaurovanie kamenných šambrán okien, omietkových šambrán, vstupného kamenného portálu, nápisovej tabule, dochovaných výplní otvorov okien a zárubní, úprav okenných otvorov, doplnenie okenných lištových šambrán, kamenného portálu kozuba a kamenných portálov vyberacích otvorov komínov, obnovu schodiskových stupňov v prízemí a tiež výplní otvorov – kovových ochranných mreží. Železné dvierka komínových prieduchov a dvere na povalu sú pôvodnými súčasťami kaštieľa. Tento pamätník našej histórie by bol bez pomoci a rekonštrukcie v dohľadnom čase iba smutnou ruinou. Namiesto toho sa stal ozdobou centra obce. Expozíciu múzea je plánované rozšíriť o zbierkové predmety zo života našich predkov, prípadne nové informácie z histórie.

- **Cyrilo – metodský kríž**

V centre obce uprostred upraveného parku južne od rímskokatolíckeho kostola Najsvätejšej Trojice stojí na strednom kopci trojvršia Cyrilo-metodský dvojkríž - znak Slovenska. Slávnostné odhalenie sa konalo na hodovú nedeľu 4. júna 1939. V čase, keď ešte dvojkríž nestál, sa pred kostolom uskutočnila 5. februára 1939 manifestácia príslušníkov Hlinkovej gardy. Alexander Mach vyslovil pamätné slová: „MAŤ SVOJ SAMOSTATNÝ SLOVENSKÝ ŠTÁT ZNAMENÁ ŽIVOT, NEMAŤ HO ZNAMENÁ SMRŤ, VEČNÚ SMRŤ SLOVENSKÉHO NÁRODA“.

Tieto slová sú vyryté na pamätnej tabuli umiestnenej na strednom vrchu. Iniciátorom výstavby dvojkríža bol vtedajší kňaz Ján Hudec, ktorý sa angažoval v Hlinkovej garde. Dvojkríž projektoval a postavil Štefan Ščipák z Hlohovca. Je vysoký takmer 8 m. Kríž takého

veľkého rozmeru je pravdepodobne jediný zachovaný z tohto obdobia na Slovensku. Z iniciatívy Obecného úradu a miestnej organizácie KDH bol dvojkríž zrekonštruovaný a znovu odhalený 26. mája 1990. Slávnosti sa zúčastnili predstavitelia okresných orgánov štátnej správy a zástupcovia Matice slovenskej. Nová pamätná tabuľa bola osadená v roku 1999.

Literatúra:

Slovák, 7.2.1939, s.4

Slovák, 6.6.1939, s.5

Kronika obce Alekšince, r. 1939

Prvý septembrový deň roku 2012 bola odhalená socha Dobrý anjel sveta – ochranca mieru spojená s otvorením Múzea M. I. Kutuzova v kaštieli. Sochu anjela, ako symbol mieru, darovalo obci spoločenstvo SVET DOBRA, ktorého členom je ruský spisovateľ Oleg Volovik. Autormi umeleckého diela sú prezident Medzinárodného zväzu dobročinných organizácií „Svet dobra“ Oleg Vitalievič Olejnik a prezident Medzinárodnej akadémie kultúry a umenia Peter Timofejevič Stronskij.

Socha stelesňuje zameranosť človeka od pozemského k nebeskému, od každodenného k veľkolepému. Je to unikátny symbol zjednotenia ľudí rôznych národností, konfesií, predstaviteľov rôznych štátov. Anjel kráčajúci po zemeguli drží v rukách holubicu - symbol mieru a nádeje. Má obrodiť a znásobiť duchovnú silu ľudí našej vlasti, šíriť našu výzvu k mieru a milosrdenstvu, adresovanú všetkým národom sveta. Nech Dobrý anjel sveta chráni ľudí pred všetkými útrapami, nech prináša nehasnúce svetlo dobra, mier, solidaritu a pohodu do každého príbytku, do srdca každého človeka!

Podobné sochy sú v 32 veľkomestách sveta. Na Slovensku sa nachádza jediná práve v Rišňovciach. Pozlátená socha stojí pred Obecným úradom

6. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

6.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- **Základná škola s materskou školou Rišňovce 427**

Objekty súčasnej Základnej školy boli vybudované v r. 1967. Základná škola je samostatný právny subjekt, je plno organizovaná a navštevuje ju 216 žiakov.

Školská jedáleň sa nachádza ako samostatná budova v areáli Základnej školy, patrí pod právnu subjektivitu ZŠ a poskytuje stravu i deťom MŠ.

Školský klub navštevuje 51 žiakov.

Materská škola bola v roku 1994 premiestnená do budovy Základnej školy. Od 1.9.2011 tvorí jeden právny subjekt so základnou školou – rozpočtovú organizáciu Základná škola s materskou školou Rišňovce 427. K 1.9.2023 bola zahájená prevádzka nového objektu materskej školy, čím sa zvýšila celková kapacita MŠ na 100 detí. V súčasnosti má 5 tried a navštevuje ju 88 detí.

Všetky voľnočasové aktivity zabezpečuje ZŠ s MŠ formou krúžkov učiteľmi a externými pracovníkmi.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj vzdelávania sa bude orientovať na skvalitňovanie vyučovacieho procesu a voľnočasových aktivít na území obce.

6.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- MUDr. Eva Krčmáriková - všeobecný lekár pre deti a dorast (jedenkrát v týždni)
- MARALEX s.r.o., MUDr. Andrea Prosnanová - všeobecný lekár pre dospelých
- IZ – Dent, s.r.o. Trnava MDDr. Dmytro Iugas – zubná ambulancia

V obci je zriadená súkromná lekáreň. Jej majiteľkou je PharmDr. Mária Kubačková.

V obci aktívne pracoval Miestny spolok Slovenského Červeného kríža. Výbor MS dvakrát usporiadal bezpríspevkový odber krvi, na ktorom sa zúčastnilo veľké množstvo našich občanov, aj prvodarcovia.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj zdravotnej starostlivosti sa bude orientovať na stabilizáciu zdravotníctva a rozšírenie a skvalitňovanie zdravotníckych služieb.

6.3. Sociálne zabezpečenie

Obec nevlastní žiadne sociálne zariadenie a neposkytuje opatrovateľskú službu. Poskytovanie sociálnych služieb sa rieši v spolupráci s VÚC Nitra.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že rozvoj sociálnych služieb sa bude orientovať na možnosť zabezpečenia týchto služieb občanom obce.

6.4. Kultúra

V obci sa nachádza kultúrny dom a múzeum. Spoločenský a kultúrny život zabezpečuje kultúrna komisia v spolupráci s obecným úradom, ZŠ s MŠ, miestnymi organizáciami a dobrovoľníkmi. Každoročne opakujúcimi sa akciami sú plesy, Dni obce, MDD, uvítanie detí do života, úcta k starším, výstava ovocia a zeleniny, Mikuláš, Vianočné mestečko. V roku 2023 sa uskutočnil 1. ročník súťaže vo varení gulášu „Rišňovský kotlík“.

V obci je zriadená obecná knižnica, ktorá sa pravidelne dopĺňa o nové knižné tituly.

Na základe analýzy doterajšieho vývoja možno očakávať, že kultúrny a spoločenský život sa bude orientovať na oživenie kultúrnych tradícií v obci pre ich zachovanie ďalším generáciám.

6.5. Doprava

V obci sa nachádza železničná stanica, ktorá má regionálny význam. Zabezpečuje hlavne spojenie na trati Rišňovce – Nitra a Rišňovce – Leopoldov.

Obcou prechádza štátna cesta II/513 Nitra – Hlohovec. Autobusovú dopravu zabezpečuje hlavne spoločnosť ARRIVA Nitra a Trnava.

6.6. Územné plánovanie

Výstavba a územné konania v obci sa riadia platným Územným plánom obce Rišňovce, zhotoviteľom ktorého bol Ing. arch. Ján Valek. Územný plán bol schválený obecným zastupiteľstvom uznesením č. 204/2014 dňa 22.10.2014. Zatiaľ nebol aktualizovaný.

6.7. Hospodárstvo

Zoznam podnikateľských subjektov pôsobiacich v obci v abecednom poradí

OBCHODNÉ MENO	PREDMET ČINNOSTI PODNIKANIA
AGRA PLUS s.r.o.	Predaj a servis poľnohospodárskej techniky
AGRODRUŽSTVO Rišňovce	spoločnosť sa zaoberá poľnohospodárskou činnosťou
AGROTRADE GROUP s.r.o.	Predaj a servis poľnohospodár. strojov a náhradných dielov, prenájom strojov
AM extra s.r.o.	Maloobchod - Zmiešaný tovar
Audy-steel, s.r.o.	Výroba brán, plotov, konštrukcií, zábradlí atď.
Autodielňa Jánošík	Autodielňa - oprava, údržba, predaj
BESTFORCAR (Knotek Anton)	Zámočnicke práce (brány, prístrešky, ohrady)
COOP Jednota Nitra, spotrebné družstvo	maloobchod - potraviny
Dagmar Talianová	Maloobchod - obuv, textil, hračky, bižutéria
HSH, s.r.o.	Výroba a predaj hydiny
Ing. Pavel Vranský – VABAL	Výroba a predaj antialergických prikrývok a vankúšov, posteľného prádla, matrace
Ing. Stanislava Záhončíková Záhradné centrum	Maloobchod a veľkoobchod záhradných potrieb a doplnkov (predaj pohrebných vencov a kytíc)
Jana Krajčovičová finančný konzultant	Hypotekárne úvery, refinancovanie, spotrebné úvery, poistenia (majetok, auto, život), sporenie
Javorovci, s.r.o.	Záhradníctvo, návrhy a projekcie záhrad, realizácie a údržby záhrad, predaj pietneho tovaru
Jozef Fazika	Autoservis a Reštaurácia
Juraj Jánošík	Približovanie, ťažba a manipulácia dreva Sklenárske práce
Kaderníctvo - Lenka Melušová	Kadernícke služby
Kozmetické štúdio S Simona Czako Pintérová	Kozmetika (nové zdravotné stredisko)
Lekáreň "PRI KAŠTIELI"	Poskytovanie zdravotníckych služieb
Letajo s.r.o. (nové ZS)	Vodoinštalatérsvo a kúrenárstvo
L G Kozmetika (nové ZS)	Kozmetika
Andrea Korecová	Masérske služby
MiHo Trans s.r.o.	Nákladná autodoprava, zemné práce, zberný dvor na stavebný odpad, predaj štrkov, pieskov
Miloš Gajdoš - Stavebniny (areál Barborka)	Stavebný materiál, farby, lepidlá. Miešanie fasádnych omietok. Doprava do 3,5 t - valník, plachta

MiniBikeMania s.r.o.	Predaj náhradných dielov na motocykle
MOVOS spol. s.r.o.	Chov a predaj moriek aj násadových vajec
Paulovič Transport s.r.o.	Autodoprava (rozvoz, štrky, piesky, kameň, sypké materiály, odvoz odpadov a sťahovanie)
Pekáreň Delika s.r.o.	Pekárenská výroba, predajňa
Peter Tehlár	Stavebné práce - murárske, obkladacie práce
PhDr. Marian Vlček - WEDU personálne vzdelávanie	Psychológia predaja a profesionálnej komunikácie. Odborné poradenstvo pre sektor obchodu zamerané na podporu predaja. Tvorba textov pre web stránky a iné komunikačné kanály. Tvorba obchodnej a kom.stratégie
Pohrebná služba - MARIANUM	Kompletné pohrebné služby, Alekšince 276
PROSTROJ s.r.o.	Strojárska výroba
REFLEX Rišňovce, s.r.o.	Výroba fólií, strešné centrum
RENEPSS, s.r.o.	vedenie podvojného účtovníctva, spracovanie daňových priznaní, výpočet miezd
Roda, s.r.o. (reštaurácia BARBORKA)	Reštauračné služby a pohostinstvo
SAGENA s.r.o.	Veľkosklad potravín
Slovenská pošta, a.s.	Poštové služby, služby poštovej banky
STAVEKO	Stavebná činnosť, výstavba inžinierskych sietí, výroba betónu
Svitač Marián predajňa Chovprodukt Rišňovce	Predaj krmív a krmných zmesí pre hydinu, králiky, holuby... Pre domáce zvieratá - psi, mačky, papagáje, hlodavce, rybičky - krmivo a chovateľské potreby
Uni-Mat Križan	Železiarstvo, spojovací a kotviaci materiál, elektroinštalačný materiál, farby-laky-riedidlá, elektrické a ručné náradie, ochranné pomôcky, predaj a dovoz plotového systému, záhrada, zváranie, vodoinšt. materiál
Vanessa photography (nové ZS)	Fotoateliér
Vanilia Peter Hrotík	Výroba, predaj zmrzliny, cukráreň
Veterinárna ambulancia MVDr. Richard Fazekaš	Veterinárne ošetrovanie, vivárium
Vladimír Bosák Kebab u Vavika	Predaj kebabu, občerstvenia, nealkoholických nápojov
Vlasta Klištincová (Bufet M.K.A.)	Pohostinská činnosť a výroba hotových jedál pre výdajne
Zuzana Berecová	Predaj obuvi a textilu
Zuzana Hrotíková	Pohostinstvo - Piváreň pod Malinou
Zuzana Kaničárová (v kultúrnom dome)	Kadernícke služby

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2023. Obec zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 ods. 7 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Rozpočet obce na rok 2023 bol zostavený ako vyrovnaný. Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a kapitálový rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2023.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 19.12.2022 uznesením č. 29/2022.

Rozpočet bol zmenený devätnásťkrát:

- prvá zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 31.01.2023 rozpočtovým opatrením č.1/2023
- druhá zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 28.02.2023 rozpočtovým opatrením č.2/2023
- tretia zmena schválená starostom obce dňa 31.03.2023 rozpočtovým opatrením č.3/2023
- štvrtá zmena schválená dňa 17.04.2023 uznesením č. 85 – RO č. 4/2023
- piata zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 30.04.2023 rozpočtovým opatrením č. 5/2023
- šiesta zmena schválená dňa 29.05.2023 uznesením č. 91 – RO č. 6/2023
- siedma zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 31.05.2023 rozpočtovým opatrením č. 7/2023
- ôsma zmena schválená dňa 26.06.2023 uznesením č. 104 – RO č. 8/2023
- deviata zmena schválená starostom obce dňa 30.06.2023 rozpočtovým opatrením č.9/2023
- desiatu zmena schválená dňa 14.08.2023 uznesením č. 117 – RO č. 10/2023
- jedenásta zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 31.08.2023 rozpočtovým opatrením č.11/2023
- dvanásta zmena schválená dňa 25.09.2023 uznesením č. 134 – RO č. 12/2023
- trinásta zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 28.09.2023 rozpočtovým opatrením č. 13/2023
- štrnásť zmena schválená starostom obce dňa 29.09.2023 rozpočtovým opatrením č.14/2023
- pätnásta zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 31.10.2023 rozpočtovým opatrením č. 15/2023
- šesťnásť zmena schválená dňa 27.11.2023 uznesením č. 181 – RO č. 16/2023
- sedemnásť zmena vykonaná pracovníkom obce dňa 30.11.2023 rozpočtovým opatrením č.17/2023
- osemnásť zmena schválená dňa 18.12.2023 uznesením č. 201 – RO č. 18/2023

- devätnásta zmena schválená starostom obce dňa 29.12.2023 rozpočtovým opatrením č.19/2023

7.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2023

Rozpočet obce k 31.12.2023

	Schválený rozpočet	Schválený rozpočet po poslednej zmene k 31.12.2023	Skutočné plnenie príjmov/ čerpanie výdavkov k 31.12.2023	% plnenia príjmov/ % čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2 569 979,00	2 985 705,00	3 059 763,72	102,48
z toho :				
Bežné príjmy	1 983 179,00	2 308 342,00	2 347 339,32	101,69
Kapitálové príjmy	0,00	243 573,00	243 572,57	100
Finančné príjmy	530 000,00	368 259,00	399 950,82	108,61
Príjmy RO s právnou subjektivitou	56 800,00	65 531,00	68 901,01	105,14
Výdavky celkom	2 569 979,00	2 985 705,00	2 778 259,35	93,05
z toho :				
Bežné výdavky	877 002,00	1 021 108,00	858 619,22	84,09
Kapitálové výdavky	559 000,00	611 499,00	575 445,47	94,10
Finančné výdavky	119 733,00	119 733,00	159 986,83	133,62
Výdavky RO s právnou subjektivitou	1 014 244,00	1 233 365,00	1 184 207,83	96,01
Rozpočtové hospodárenie obce	0,00	0,00	281 504,37	
Vylúčené zábezpeky			- 3 302,40	
Upravené rozpočtové hospodárenie obce po vylúčení zábezpek			278 201,97	

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- v bežnom rozpočte:
 - podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 5,42 % vo výške 887 350,93 EUR
 - daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 154 % vo výške 165 286,67 EUR
 - komunálny odpad a drobný stavebný odpad, ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 38 % vo výške 78 657,99 EUR
- v kapitálovom rozpočte:
 - dotácia z MIRRI na výstavbu nového objektu MŠ vo výške 224 062,57 EUR
 - dotácia z MIRRI na projekt Wifi pre Teba vo výške 14 250,00 EUR

- vo finančných operáciách:
 - zapojenie čerpaného rezervného fondu vo výške 300 946,90 EUR

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- v bežnom rozpočte:
 - osobné náklady vo výške 1 257 723,18 EUR
 - energie vo výške 204 575,42 EUR
 - služby vo výške 245 421,90 EUR
- v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:
 - Rekonštrukcia budovy požiarnej stanice vo výške 30 000,00 EUR (dotácia bola v plnej výške vrátená do ŠR)
 - Výstavba zberného dvora vo výške 29 000,00 EUR
- v kapitálovom rozpočte zrealizované investičné akcie:
 - Výstavba nového objektu MŠ vo výške 506 898,39 EUR
- vo finančných operáciách:
 - splátka istiny UniCredit Bank vo výške 79 999,92 EUR
 - splátka istiny ŠFRB vo výške 39 732,57 EUR

7.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2023

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2023 v EUR
Bežné príjmy spolu	2 416 240,33
z toho : bežné príjmy obce	2 347 339,32
bežné príjmy RO	68 901,01
Bežné výdavky spolu	2 042 827,05
z toho : bežné výdavky obce	858 619,22
bežné výdavky RO	1 184 207,83
Bežný rozpočet	373 413,28
Kapitálové príjmy spolu	243 572,57
z toho : kapitálové príjmy obce	243 572,57
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	575 445,47
z toho : kapitálové výdavky obce	575 445,47
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	- 331 872,90
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	41 540,38
Vylúčenie z prebytku HC	- 76 202,21
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	- 34 661,83

Prijmové finančné operácie	399 950,82
- finančné zábezpeky na nájomné - bytovky ŠFRB	7 296,00
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	36 260,74
Výdavkové finančné operácie	159 986,83
- finančné zábezpeky na nájomné - bytovky ŠFRB	3 993,60
- finančné zábezpeky na verejné obstarávanie	36 260,74
Rozdiel finančných operácií	156 152,91
PRÍJMY SPOLU	3 016 206,98
VÝDAVKY SPOLU	2 738 005,01
Rozpočtové hospodárenie obce	278 201,97
<i>Vylúčenie z prebytku HČ</i>	- 76 202,21
Upravené rozpočtové hospodárenie obce	201 999,76

Prebytok rozpočtu v sume 41 540,38 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa upravuje o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a na základe osobitných predpisov podľa § 16 ods.6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách vo výške 76 202,21 EUR a **takto zistený schodok** v sume 34 661,83 EUR bol v rozpočtovom roku 2023 vysporiadaný z finančných operácií v sume 34 661,83 EUR.

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 201 999,76 EUR, navrhujeme použiť na :

- tvorbu rezervného fondu 201 999,76 EUR

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú :**

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume 22 178,48 EUR, a to na :
 - podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa v sume 5 417,70 EUR
 - prenesený výkon na úseku školstva v sume 16 760,78 EUR
- b) nevyčerpané prostriedky **z fondu prevádzky, údržby a opráv** podľa ustanovenia § 18 ods.3 zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z. n. p. v sume 8 781,84 EUR,
- c) nevyčerpané prostriedky **z príspevku z poplatkov za uloženie odpadov** podľa zákona č.587/2004 Z.z. o Environmentálnom fonde v z.n.p. v sume 24 424,89 €
- d) nevyčerpané finančné prostriedky **školského stravovania na stravné a réžiu** podľa § 140-141 zákona č. 245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 20 743,45 EUR
- e) nevyčerpané finančné prostriedky od rodičov na **projekt „Tréneri v škole“** v sume 73,55 EUR

Spolu vylúčené finančné prostriedky 76 202,21 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme tvorbu rezervného fondu za rok 2023 vo výške 201 999,76 EUR.

7.3. Rozpočet na roky 2024 - 2026

	Skutočnosť k 31.12.2023	Rozpočet na rok 2024	Rozpočet na rok 2025	Rozpočet na rok 2026
Príjmy celkom	3 059 763,72	2 682 297,00	2 349 359,00	2 436 643,00
z toho:				
Bežné príjmy	2 347 339,32	2 223 797,00	2 271 759,00	2 359 043,00
Kapitálové príjmy	243 572,57	0,00	0,00	0,00
Príjmové FO	399 950,82	380 900,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	68 901,01	77 600,00	77 600,00	77 600,00
Výdavky celkom	2 778 259,35	2 682 297,00	2 349 359,00	2 436 643,00
z toho:				
Bežné výdavky	858 619,22	975 589,00	876 096,00	945 012,00
Kapitálové výdavky	575 445,47	256 700,00	22 800,00	80 770,00
Výdavkové FO	159 986,83	120 107,00	120 562,00	80 960,00
Výdavky RO s právnou subjektivitou	1 184 207,83	1 329 901,00	1 329 901,00	1 329 901,00

Návrh rozpočtu na rok 2024 je spracovaný a predložený na schválenie ako vyrovnaný.

Bežný rozpočet je zostavený ako schodkový v sume -4 093 € (vrátane RO), čím je iba s využitím výnimky uvedenej v § 10 ods.7 zákona 583/2024 Z.z. splnená podmienka (schodkový sa môže zostaviť iba v prípade, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu EÚ alebo na základe osobitného predpisu nevyčerpaných v minulých rokoch výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov) **zákonného postupu zostavenia bežného rozpočtu obce.**

Kapitálový rozpočet je zostavený ako schodkový v sume – 256 700 € a je krytý výlučne finančnými prostriedkami z minulých rokov.

Súčasťou návrhu rozpočtu sú aj **finančné operácie**, ktoré zahŕňajú zapojenie časti prostriedkov z minulých rokov a rezervného fondu prostredníctvom ktorých sa vykonáva splácanie návratných zdrojov financovania. **Potreba zapojenia zostatkov prostriedkov z minulých rokov na vykrytie schodku bežného aj kapitálového rozpočtu bola nevyhnutná vo výške 260 793 €.**

Zhrnutie: Tvorba príjmov bežného rozpočtu v roku nepokryje výdavky bežného rozpočtu, jeho príjmy nie sú dostatočné na krytie schodku kapitálového rozpočtu ani na vykrytie výdavkových finančných operácií rozpočtovaného roka (splátok úverov).

Príjmy

Návrh rozpočtu obce počíta s príjmami v objeme 2 682 297 € (vrátane príjmov škôl a RO).

Zo štruktúry príjmov je zrejmé, že najstabilnejšou a najvýznamnejšou zložkou príjmovej časti rozpočtu sú **daňové príjmy v objeme 1 060 604 €**, čo predstavuje cca 46% z rozpočtových (bežných a kapitálových) príjmov. Negatívne možno hodnotiť výšku miestnych daní, ktorá je schopná pokryť cca.7 % výdavkov celkového rozpočtu. Najvyšší podiel z daňových príjmov predstavuje výnos dane z príjmov fyzických osôb poukázaný zo štátneho rozpočtu, ktorý je predpokladaný vo výške 893 478 € čo je predpokladaný iba 1,6% medziročný nárast.. V čase spracovania návrhu rozpočtu obce nebol schválený štátny rozpočet na rok 2024 a tak absentujú údaje o definitívnom rozdelení podielov DPFO obciam. Navrhnutá výška príjmu DPFO vychádza z poslednej projekcie Rady pre rozpočtovú zodpovednosť z novembra 2022.

Návrh rozpočtu nepočíta so zvýšením poplatku za komunálny odpad ani s úpravou daní z nehnuteľného majetku nakoľko neboli v posledných možných zákonom určených termínoch predložené žiadne návrhy na úpravy schválených VZN z predchádzajúceho roka.

Návrh rozpočtu príjmov obsahuje aj príjem z nájomného nebytových priestorov, pozemkov a tiež príjem z prenájmu bytov postavených so štátnou podporou.

Súčasťou návrhu rozpočtu príjmov je aj príjem z poplatkov, garantov a transferov určených na prenesené kompetencie obce.

Príjmy škôl predstavujú hlavne príjmy za školné - poplatky za školské kluby a príjmy z poplatku za režijné náklady v zariadeniach školského stravovania a stravné od rodičov.

Príjmy a výdavky rozpočtovej organizácie sú v zmysle platných pravidiel súčasťou rozpočtu obce.

Návrh nepočíta s príjmami kapitálového rozpočtu.

Príjmové finančné operácie sú v návrhu zapojené vo výške zostatkov z predchádzajúcich rokov a účelových prostriedkov nevyčerpaných z minulých rokov ako aj sa počíta so zapojením časti rezervného fondu obce na investičné akcie.

Návrh príjmov na rok 2024 je o 8,3% nižší oproti očakávanej skutočnosti plnenia príjmovej časti rozpočtu za rok 2023. Tento rozdiel spočíva hlavne iba v čiastočnom zapojení príjmových finančných operácií do návrhu rozpočtu roka 2024 a to z nerozdelených účelových prostriedkov a z rezervného fondu obce, bez zapojenia zostatku prostriedkov zo záverečného účtu obce, čo bude predmetom až pri schvaľovaní záverečného účtu za rok 2024.

Výdavky

Rozpočet výdavkov je navrhnutý minimalisticky z dôvodu pokračujúcej vysokej inflácie a rastu cien a obmedzenej výške zdrojov.

Celkové výdavky (vrátane RO) sú naplánované vo výške príjmov t.j. **2 682 297 €**, z toho bežné výdavky vo výške 2 305 490 €, kapitálové výdavky vo výške 256 700 € a finančné operácie (splácanie úverov) vo výške 120 107 €.

Výška kapitálových výdavkov naplánovaných na rok 2024 výstavbu zberného dvora, obnovu a rekonštrukcie majetku vo vlastníctve obce, výstavbu detského ihriska a napojenie vodovodu na zdroj HR2 studňa.

Návrh rozpočtu výdavkov je prehľadne uvedený v programovej štruktúre.

Programový rozpočet

V súlade so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy je návrh rozpočtu obce na roky 2024-2026 zostavený v programovej štruktúre, t.j. výdavky rozpočtu obce boli alokované do príslušných programov, ktoré sa vnútorne členia na podprogramy a prvky. Každý program, ktorý predstavuje súhrn aktivít má definovaný svoj zámer a cieľ, pričom zámer vyjadruje očakávaný pozitívny dôsledok dlhodobého plnenia príslušných cieľov a cieľ sa monitoruje a hodnotí merateľným ukazovateľom.

8. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

8.1. Majetok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	7 511 284,26	7 596 586,19
Neobežný majetok spolu	6 454 340,66	6 683 460,97
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	6 093 333,03	6 322 453,34
Dlhodobý finančný majetok	361 007,63	361 007,63
Obežný majetok spolu	1 047 050,04	902 890,81
z toho:		
Zásoby	0,00	0,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	3 972,96	2 628,96
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	85 019,80	55 451,83
Finančné účty	958 057,28	844 810,02
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	9 893,56	10 234,41

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Majetok spolu	8 010 596,41	7 701 108,81
Neobežný majetok spolu	6 882 819,76	6 686 089,93
z toho:		
Dlhodobý nehmotný majetok	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	6 521 812,13	6 325 082,30
Dlhodobý finančný majetok	361 007,63	361 007,63
Obežný majetok spolu	1 117 883,09	1 004 784,47
z toho:		
Zásoby	104,17	131,81
Zúčtovanie medzi subjektami VS	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	85 019,80	55 451,83
Finančné účty	1 032 759,12	949 200,83
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.	0,00	0,00
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	9 893,56	10 234,41

8.2. Zdroje krytia**a) za materskú účtovnú jednotku**

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	7 511 284,26	7 596 586,19
Vlastné imanie	3 363 532,17	3 563 589,64
z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 363 532,17	3 563 589,64
Záväzky	1 304 184,04	1 067 076,30
z toho:		
Rezervy	9 458,72	10 729,01
Zúčtovanie medzi subjektami VS	154 034,72	187 913,37
Dlhodobé záväzky	621 774,10	583 024,40
Krátkodobé záväzky	198 916,38	85 400,18
Bankové úvery a výpomoci	320 000,12	200 009,34
Časové rozlíšenie	2 843 568,05	2 965 920,25

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Vlastné imanie a záväzky spolu	8 010 596,41	7 701 108,81
Vlastné imanie	3 787 123,87	3 557 388,39
z toho:		
Oceňovacie rozdiely	0,00	0,00
Fondy	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia	3 787 123,87	3 557 388,39
Záväzky	1 379 904,49	1 177 800,17
z toho:		
Rezervy	9 458,72	10 729,01
Zúčtovanie medzi subjektami VS	154 034,72	187 913,37
Dlhodobé záväzky	624 614,53	592 769,65
Krátkodobé záväzky	271 796,40	186 378,80
Bankové úvery a výpomoci	320 000,12	200 009,34
Časové rozlíšenie	2 843 568,05	2 965 920,25

Najvyšší prírastok na aktívach bol na účte 021 a 022

021 Zaradenie objektu novej materskej školy 762 957,60 €

021 Zaradenie rekonštrukcie domu smútku 79 178,97 €

021 Zaradenie prístupovej cesty k domu smútku 9 668,41 €

021 Zaradenie prístrešku 5 996,40 €

022 Zaradenie WiFi pre Teba 15 000,00 €

022 Zaradenie interiérového vybavenia novej materskej školy 31 033,62 €

022 Zaradenie interiérového vybavenia DS (katafalk, chladiace zariadenie) 9 589,20 €

8.3. Pohľadávky**a) za materskú účtovnú jednotku**

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	69 622,52	22 349,32
Pohľadávky po lehote splatnosti	25 222,77	39 431,20

b) za konsolidovaný celok

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Pohľadávky do lehoty splatnosti	69 622,52	22 349,32
Pohľadávky po lehote splatnosti	25 222,77	39 431,20

8.4.Závázky

a) za materskú účtovnú jednotku

Závázky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závázky do lehoty splatnosti	820 690,48	668 424,58
Závázky po lehote splatnosti	0,00	0,00

b) za konsolidovaný celok

Závázky	Zostatok k 31.12 2022	Zostatok k 31.12 2023
Závázky do lehoty splatnosti	896 410,93	779 148,45
Závázky po lehote splatnosti	0,00	0,00

Analýza významných položiek z účtovnej závierky:

1. Pohľadávky:

- vodné a stočné 14 585,68 EUR
- poplatok za odpady 7 188,37 EUR
- daň z nehnuteľností 14 487,57 EUR
- daň za jadrové zariadenia (rozhodnutie 01/2024) 11 273,07 EUR

2. Závázky

- Zostatok nesplateného úveru zo ŠFRB na výstavbu nájomných obecných bytov 592 448,23 EUR
- záväzky voči zamestnancom (za 12/2023) 67 137,07 EUR
- záväzky voči SP a ZP (za 12/2023) 56 217,12 EUR
- finančná zábezpeka na nájomné 28 670,40 EUR

3. Bankové úvery

- Nesplatený úver z UniCredit Bank 200 000,20 EUR

9. Hospodársky výsledok za 2023 - vývoj nákladov a výnosov za materskú účtovnú jednotku a konsolidovaný celok

a) za materskú účtovnú jednotku

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	1 305 208,17	1 515 856,34
50 – Spotrebované nákupy	139 196,46	184 673,63
51 – Služby	190 145,23	239 073,15
52 – Osobné náklady	335 013,95	376 236,74
53 – Dane a poplatky	8 376,77	10 068,42
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	30 604,86	23 594,40

55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	242 053,60	256 000,06
56 – Finančné náklady	18 403,27	8 451,84
57 – Mimoriadne náklady		
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	341 181,53	417 510,28
59 – Dane z príjmov	232,50	247,82
Výnosy	1 408 537,88	1 715 913,81
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	6 188,92	3 610,96
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	
62 – Aktivácia	0,00	
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 072 697,30	1 251 364,18
64 – Ostatné výnosy	100 029,00	130 926,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	17 974,00	19 284,21
66 – Finančné výnosy	0,00	1 691,19
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	211 648,66	309 037,27
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	103 329,71	200 057,47

Hospodársky výsledok v sume 200 057,47 EUR bude zúčtovaný na účet 428 AÚ – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

b) za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2022	Skutočnosť k 31.12.2023
Náklady	1 926 661,63	2 330 859,12
50 – Spotrebované nákupy	252 277,29	373 342,11
51 – Služby	242 129,18	299 611,77
52 – Osobné náklady	1 110 195,66	1 312 507,10
53 – Dane a poplatky	8 376,77	10 068,42
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	32 405,36	49 803,20
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	243 397,60	257 344,06
56 – Finančné náklady	18 847,27	8 934,64
57 – Mimoriadne náklady	0,00	0,00

58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	18 800,00	19 000,00
59 – Dane z príjmov	232,50	247,82
Výnosy	2 071 336,59	2 544 789,56
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	91 049,17	98 145,92
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb	0,00	0,00
62 – Aktivácia	0,00	0,00
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	1 072 697,30	1 251 364,18
64 – Ostatné výnosy	100 029,00	130 926,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	17 974,00	19 284,21
66 – Finančné výnosy	0,00	1 691,19
67 – Mimoriadne výnosy	0,00	0,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	789 587,12	1 043 378,06
Hospodársky výsledok / + kladný HV, - záporný HV /	144 674,96	213 930,44

Zvýšené ceny energií sa negatívne premietli nielen do nákladov na energie, ale aj v nákupoch materiálov a služieb.

10. Ostatné významné skutočnosti, ktoré mali vplyv na hospodárenie a činnosť obce

10.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2023 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ - 1 -	Účelové určenie grantu, transferu uviesť : školstvo, matrika, - bežné výdavky - kapitálové výdavky - 2 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 3 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 4 -	Rozdiel (stĺ.3 - stĺ.4) - 5 -
Regionálny úrad školskej správy v Nitre	Príspevok na 5 ročné deti – predškolační – bežné výdavky	16 251,00	16 251,00	0,00
Ministerstvo financií SR	Zmiernenie negatívnych dôsledkov inflácie – bežné výdavky	39 904,77	39 904,77	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Voľby do NR SR – bežné výdavky	2 066,02	2 066,02	0,00

MPC a NIVAM Banská Bystrica	Asistenti učiteľa – bežné výdavky	72 364,94	71 049,64	1 315,30 Nakoľko sa jedná o zostatok z refundácie bude predmetom tvorby RF
ÚPSVaR Nitra	Strava a školské potreby – bežné výdavky	31 659,70	26 242,00	5 417,70 Vrátené do ŠR
Ministerstvo vnútra SR	Ubytovanie odídenca – bežné výdavky	3 010,00	3 010,00	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Referendum 2023 – bežné výdavky	680,00	680,00	0,00
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	Riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine v obci Rišňovce – refundácia – bežné výdavky - refundácia	72 800,00	31 927,73	35 571,16 Nakoľko sa jedná a refundáciu bude zostatok predmetom tvorby RF
Fond na podporu umenia	Vybavenie knižníc a knižničná infraštruktúra – bežné výdavky	7 000,00	7 000,00	0,00
Fond na podporu umenia	Nákup kníh do obecnej knižnice – bežné výdavky	1 300,00	1 300,00	0,00
Regionálny úrad školskej správy v Nitre	Normatívne a nenormatívne finančné prostriedky na prenesené kompetencie na školstvo – bežné výdavky	678 142,00	661 381,22	16 760,78 Použité do 31.3.2024
Ministerstvo vnútra SR	Prenesený výkon – matrika – bežné výdavky	4 320,77	4 320,77	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Prenesený výkon – životné prostredie – bežné výdavky	229,16	229,16	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Prenesený výkon – register adries – bežné výdavky	66,00	66,00	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Prenesený výkon – register obyvateľov – bežné výdavky	683,43	683,43	0,00
Ministerstvo vnútra SR	Refundácia odmeny skladníka CO – bežné výdavky	120,69	120,69	0,00

DPO SR	Dotácia na činnosť DHZO – bežné výdavky	3 000,00	3 000,00	0,00
MIRRI SR	Výstavba nového objektu MŠ s obstaraním materiálno-technického vybavenia – kapitálové výdavky	224 062,57	224 062,57	0,00
Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR	Wifi pre Teba – budovanie bezplatných wifi sietí na verejných priestranstvách – kapitálové výdavky	14 250,00	14 250,00	0,00
MPSVR SR Bratislava	Dotácia na detské ihrisko – kapitálové výdavky – z roku 2022	36 900,00	0,00	36 900,00 Použité v roku 2024
MV SR Bratislava	Rekonštrukcia hasičskej stanice – kapitálové výdavky - prijaté v roku 2020	30 000,00	30 000,00	0,00 Vrátené do ŠR
Environmentálny fond	Uloženie odpadov – bežný transfer 2023	24 424,89	0,00	24 424,89
Nitriansky samosprávny kraj	Obnova sedadiel v sále kultúrneho domu	5 000,00	5 000,00	Suma celej dotácie bola v roku 2023 vrátená ako nevyčerpaná NSK

10.2. Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2023 poskytla dotácie v súlade so VZN č. 1/2019, ktorým sa určuje spôsob a metodika poskytovania dotácií z rozpočtu obce právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom.

Žiadateľ dotácie Účelové určenie dotácie : uviesť - bežné výdavky na - kapitálové výdavky na - 1 -	Suma poskytnutých finančných prostriedkov - 2 -	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov - 3 -	Rozdiel (stĺ.2 - stĺ.3) - 4 -
Telovýchovná jednota Rišňovce - bežné výdavky na činnosť	18 800,00	18 800,00	0
FLAVUS Rišňovce	500,00	500,00	0,00

K 31.12.2023 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade so VZN č. 1/2019 o dotáciách.

10.3. Investičné akcie v roku 2023

- výstavba nového objektu MŠ
- rekonštrukcia Domu smútku, prístrešok, spevnené plochy
- Projekt Wifi pre Teba

10.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

- Rozšírenie priestorov ZŠ s MŠ – prístavba objektu
- Rekonštrukcia telocvične
- Výstavba hasičskej zbrojnice
- Pripojenie studne k verejnému vodovodu
- Vytvorenie lokality pre IBV
- Výstavba zberného dvora
- Dobudovanie chodníkov a miestnych komunikácií
- Rekonštrukcie a opravy obecných budov
- Výsadba a rozšírenie zelene

10.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa.

10.6. Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Významným rizikom je externý faktor, ktorý obec nevie ovplyvniť, hlavne zvýšenie cien energií, nárast inflácie, zvýšený index spotrebiteľských cien, tie môžu negatívne ovplyvniť výšku bežných výdavkov, čo môže spôsobiť nedodržanie rozpočtovej rovnováhy

Obec nevedie žiadny súdny spor.

Vypracovala: Anna Hudáková

Schválil: Mgr. Mário Machovec

V Rišňovciach, dňa 12.08.2024